

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:

Egész évre . 5 frt — kr
Félévre . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
ségi jegyzők és tanítók
-észére egész évre 3 frt.

Az előfizetéseket
postautalvánnyal
eszközöndők.

Egyes számok 10 kr-ával
kaphatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasábos petít-sor
egyszeri közléseért 7 kr
kétszeriért 6 kr., több-
szöriért 5 kr. fizetendő.
Bélföldi minden egyes
beiktatásért 30 kr

A NYILTERBEN:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetőik
tetemes díjkezesmény-
ben részesülnek

A kéziratok a szerkesztőséghez (Kossuth-utca
sz.) küldendők — Kéziratok vissza nem adatnak.
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,

— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7 sz.) intézendők
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája. Budapest, Granátos-u. 1.

Gyermek-védelem.

A század elején, mikor nyugat minden nagyobb s nevezetesebb városa már vagy állított lelench-házat, vagy legalább tervbe vette annak felépítését, — Magyarországon igen sok ember nemes büszkeséggel mondotta: Magyarországnak nincs szüksége lelench-házakra; nem a lelench-ház, hanem a magyarfaj ősi erénye védi meg a magyart a veszélytől.

Azóta sokat és nagyot fordult a világ kereke, nyugat műveltsége nyugat bűneit is átplántálta, mintha igazat akart volna adni Rouseau azon állításának, hogy a művelődés és tudomány ellensége a tiszta erkölcsnek.

És bármiként fogjuk is fel a dolgot, mint egy eltagadhatlan szomorú tényt jegyzi fel napról-napra a statisztika, hogy mióta hazánk fővárosa világvárosi nivóra emelkedett; a szülöttek $\frac{1}{3}$ -a, mint törvénytelen vezetettik be az anyakönyvekbe, hogy ez a hanyad napról-napra nő vidéki nagyobb városainkban, sőt falvainkban is.

De e tény elválaszthatlan összeköttetésben van az óriási gyermekhalandósággal is, még pedig annyira, hogy e téren a szomorú elsőseg Magyarországot illeti meg.

Öt éven alóli ezer gyermek közül meghal Norvégiában 178, Svédországban 190, Dániában 202, Skandináviában 203, Hollandiában 268, Svájcban 278, Oroszországban 403 és — Magyarországon 421, sőt, ha Budapestet magát vesszük számításaink alapjául 521-re rug ez a szám.

Nem állíthatjuk azt, hogy ez óriási gyermekhalandóság egyedül a fennebb kifej-

tett állapotoknak tudható be, mert hiszen nagyon sok más körülménynek — s ezek közt első sorban az elterjedt szegénységnek is nagy befolyása van erre; — de még. ha e szempontból fogjuk is fel a kérdést — ismerve azon megdönthetetlen igazságot, hogy a szegénység maga is impulzusa a bűnnek — még akkor is csak azt az intézményt ismerhetjük el egyik legfőbb orvosszernek, melynek létesítését czikkünkkel előmozdítani óhajtjuk.

Lelenchházak kellene, melyek menhelyet nyújtsanak azoknak az ártatlanoknak, kiknek manapság sorsa más nem lehet, mint hogy a halál angyala idő előtt letarolja őket, mint a teremőnek félbenhagyott szándékát.

Ez oly dolog, mely elől többé el nem zárkozhatunk, nem — még ha a legnagyobb anyagi áldozattal járna is.

A mily nélkülözhetlen a kórház, annyira szükséges a lelench-ház.

És miképen gondolnánk mi azt megvalósíthatónak?

Csak úgy, miként megvalósították a vármegyék, egyes járások a megyei, járási kórházakat.

Maga a megye törvényhatósága vegye a kezébe az ügyet, állami segélyvel, melytől a társadalom sem fog visszahúzódni teremtse meg azt az intézményt, melylyel ércnél maradandóbb, piramisnál magasabb emléket állít magának a jótékony hálados terein.

A társadalmi aktiót megindítani, a társadalomtól várható segínyt összehozni pedig hivatva vannak mindazok, kiket a jótékony-

ság a könyörület munkájában mindig fáradni látunk. Ezek között első sorban kell emlitenünk társadalom jótékony angyalai, a jótékony nőegyesületeket.

Megyénk területén nem egy ilyen egyesület van — ha ők tenni fognak ott, hol a könyörület, az ő kiváló erényük, tenniük parancsol, mi hisszük, hogy a társadalom részéről meg lesz téve az első lépés, mely okvetlen szükséges arra, hogy a vármegye felépítse azt az intézetet, mely ily formán első volna a hazában s melynek neve:

Gömörvármegyei lelenchház.

Polgári körből.

Üdvözet a polgári körnek! üdvözet ama fényes sikerért, mely f. hó 5-én a „Három-Rózsa“ nagytermében megtartott táncmulatságot kísérte.

Átéltük, élveztük, s emléket a legszebbek között fogjuk megőrizni.

De az eredmény nem is lehetett más, mint volt. Ösmeretes a polgári kör kiváló figyelméről és tapintatáról, melyhez az alkotó szellem genialitása is hozzájárult, midőn egy rendező bizottságot sikerült testvéries egységben együvé teremtenie, mely magában véve is hivatva volt a siker reménységére előre vetni. Iparos s kereskedő ifjuság együtt volt ott a rendezőben a szellemi munkással és földbirtokkal, a városi elem, a megyével olyan harmoniával, hogy bizonyára keserűen eshetett azoknak, kik azt szívesen nem látják, De vajjon vannak-e ilyenek? Mi azt hisszük, ily szörnyszülöttek a közjó romlására nem létezhetnek. Valóságos ünnepszámba megy azért a sikerült táncmulatság.

A rendezőség ismerkedési estélyén kimondott szavak, melyek a társas-életben a kellemes és zavartalan együttléteket hirdették oly módon jutottak érvényre, mint tán soha sem.

MEGTÉRT.

A „Gömör“ eredeti tarcsája.

Kényelmesen hátra támaszkodva ül karoszkékében, fejében kis sípkával Korom Mihály földbirtokos. Hosszú, bodor füstöket ereget a finom csetnekivel megtöltött pipából. A füst szeszélyesen kigyózza száll fel a czifra menyegzőtől s vékony réteget von az apró szobrocskákkal ékített lámpa körül. Ugy bámulja a füstkarikákat, mintha másra nem is gondolna. Pedig nem úgy van; gondolata egészen más helyen jár. Elgondolja, hogy miért kell neki most magánosan ülni ilyen szomorúan. Nem jobb volna-e, ha az a valaki itt volna, kivel kedélyesen beszélgethetné el a reggeli órákat. Olyan édesen el lehetne beszélgetni. De ha senkije nincsen. Olyan pusztá a ház. Nem bán most semmit. Belepheti tőle a por az íróasztalát is, amint hogy be is lepte. Miért menjen ki a mezőre, hiszen nincs senki, a ki várná, akinek elmondhatna egyet-mást. Nem érdekli a harmat, nem a kelő nap, nem gazdasága, nem semmi. Hej pedig valamikor! Csak ma egy éve is milyen boldog volt. — Jókora, még a nap régen aludott, csak a hajnal fent rózsás leplet az égre, már felkelt, felöltözködött, lábujhegyen sompolygva oda hajolt az alvó kedves fölé s egy gyöngéd csókot lehelt tiszta homlokára, azután ment a mezőre. Bezzeg megnézett akkor mindent. Nem kerülte ki figyelmét semmi. Tudott gyönyörködni a harmattól csillogó rétbén, a

zöldelő veteményekben, a buza keresztjével tele hegyben, még a hajnali szellősugósát is meghallgatta, amint gyenge szárnyon átsuhant a bokrokon. Most, hogy meg van változva minden, meg a ház is, meg ő maga is.

A kastély szomorú lett, mint egy elpusztult fészek. A fehér kerítés apró vasrácszatával még ott áll, vad folyondár szötte karjaival szeszélyesen keresztül-kasul. Ott van a virágágyak helye is, össze-vissza növe mindenféle dudvával. A hajdan szépen rendezett utakat szegélyző sövény zöldel, de rendetlen bozóttá vált, ágait messze kinyújtá, mintha el akarná takarni a kert dudvait. A kastély udvarát is megviselte az idő, mint egy elpusztult fészek, melyből kiszállt a madár-család.

A múlt éjszaka zivatar volt. Egy nagy fát kidöntött a szél. Keresztbe fektette a kertbe vezető uton s össze-vissza kuszált mindent.

Korom ur melán oda megy az ablakhoz; kinéz.

Zivatar volt — mormogja s még hatalmasabb füst-karikákat fúj pipájából.

Zivatar volt. Az igaz! . . . zivatar volt nálam is, talán éppen ma egy éve — s itt, gunyosan mosolygott.

Nagy léptekkel végig megy a termen. Mintha szük volna neki a szoba. Leül. — Eh! bolondság! — s utánna üt egy nagy füst karikának — . . . bolondság! Kiverem fejből és megvan! Csak nem fogok térden állva vezetkenni érte. Nem. Megmutatom, hogy el tudok nélküle is lenni. Nem is tudom, hogy azért a kis bolondságért hogyan lehetett megharagudni. Nem volt bolondság — sugá neki egy hang.

Ne akard magaddal elintetni, hogy az volt. Légy igazságos és valdd be, hogy te vagy a hibás, ne vádolod azt a szegény asszonyt. Vagy te nálad bolondság az, no felelj, bolondság, ha elmegy napokig, hetekig nem vagy itthon. Bolondság az, ha egy családapa, mert az vagy, két kis angyalkád van, elmegy dorbézolni, hogy az egész vidék róla beszél; az egész környék asszonyai a nyelvüket csak a te nagy tetteiden közzörik.

Hát bolondság az, ha azt, akit magadhoz kapcsolnál, akinek azt mondtad, hogy mindig védeni fogod, egyszerre megbódulva, czégernek teszed ki, meghurcoltatod, kidobod az útféle, hogy a sok irgy ember rughasson rajta. El-dobtat magadtól, durván kiutasítottad azzal a szóval, hogy megúntad. S te ezt bolondságnak tartod?

Vékony napsugár szűrődött be az ablakon, épen oda esett egy függő arany rámás képre. Mintha göröivál vette volna körül. Korom úr bambán tekintett fel. A képre nézett. Mintha megszurtták volna, ugrott fel. — Eh! bolondság! hát — kiáltott — újra kezdek mindent. Azt az ostoba képet pedig eldobom onnan is, innen is. Az asszony, csak asszony, minden kis dologból nagyot csinál.

Még ma elkezdem, fogatok s azután megyek a jó barátokhoz. . . .!

A szomszéd szobából nesz hallatszott. Korom ur a mint meghallotta, a homlokát az kapott s bosszusan mormogta, ha az nem volna. Bement a másik szobába, széthuzta a piczinyke ágy redőit s egy angyal arc szomszéd fejére. Korom urnak minden komolyságot elmúlt az arcán.

Ott láttuk a társadalom minden elemét, feszelen, családias hangulatban, oly saloniisan, hogy a polgári-lőr bálját is az elite bálók közé sorolják.

A terem sok ízléssel volt díszítve, és minden sem maradt hátra a díszítés az előző jelmez-estélyénél.

Rábely Miklós, az elnök, a választmány, s közte különösen Szabó József gondosságuknak sok jelét adták.

Este fél kilencz órákor már tömve volt a nagyterem a legdíszesebb s legszebb hölgyközönséggel.

Fél kilenczkor jelent meg a bál-anya Lokcsán szky Endréné szül. Malinak Mariska, kit a bálelnök, Draskóczy László fogadott a báli tisztikarral a rendezőséggel.

A bálanya bourdeaux selyem ruhát viselt cróme csipkével díszítve, — s az elnök a ruhának megfelelő gyönyörű szép rózsákból font csokrot nyújtott át, melynek bourdeaux szaladagján fehér virágból volt a bálanya monogramja L. M. kihimezve.

A rendezőség egy oldalon, a hölgyközönség más oldalon állt sorfalat, a bálanya Draskóczy László bálelnök karján falrengető éljenzés közt vonult a díszes tribünre.

Az első bemutatások és fogadások után a bálelnök a bálanyával csárdással megnyitotta a táncot.

Az óriási teremben nem volt egy talpalatnyi tér, hol nem rakták volna a deli szép párok a pompás csárdást.

A kép festői és feledhetlen lesz örökre.

A közönség szép és nagy számát még a négyesek mutatták meg imponzánsul. Három kólomban mintegy 70 pár táncolt. A négyeseket Török Gyula, Bornemisza Elemér, Fiedy Ferencz, Eperjessy József, Papp szász Gyula és Szeless Ödön rendezték. A nézőközönség gyönyörködését nem egyszer szabítottá felbe egy-egy sikerült figuránál a taps és éljenzés.

A szüneteket festői csoportokban alakult korszok tette érdekessé.

Igy folyt a multság a szünórán, midőn az egész nagy társaság a kaszinó termeibe vonult.

A családias hangulat még csak itt jutott egészen érvényre, s a hangulat a tetőpontra hágott Szeless Ödön éltetve a bálanyát, megindította a tőzokot árját.

Egymás után, éltették a kör és bálelnökét. Midőn pedig Dr. Cziner Miksa éltette a testvéri egyetértést s a zenekar rézendítette a Marseillet, Draskóczy László emelt szót. Most hallotta — ugymond — a Marseilles hangjait, a szabadság, tevériség és egyenlőség dalát; ezekért az eszmékért lelkesedik ő is, s ha közzémi valamért, hogy a bálelnökséggel megtisztelték, semmi más, mert örömmel vesz részt a minden polgár egyformán kötelező társadalmi tisztessé és békés munkálkodásban. Ez volt beszédének lelke; s keletkezett utána olyan tüntetés, melyet a derék bálelnök az elismerés szívbéli nyilatkozásának tekinthet.

A sikerült szünóra után a párok lankadatokan kedélyvel s jó kedvvel a reggeli órákig folytatják a táncot.

A táncban a rendezőséget kiváló figyelméért elismerés illeti, mert tánczolt mindenki mindenkivel. Ezen a bálon a petrezselymet, bár a hölgyközönség óriási volt, nem árulták sehol sem.

Papa — szót a kis angyal — valamit álmédtam, ha nem haragszol, elmondom. Azt álmédtam, hogy elmegyünk ma a mamához, meg a kis Dandihoz. Ugy-e elmegyünk. Nem lehet kedvesem, lehetetlen — felelt bosszúsan Korom ur. De papa, ha szépen kérlek s meg is csókolak ugy-e elviszel. Hiszen Olyan régen nem láttam a mamát, meg a kis Dandit, pedig olyan nagyon szeretném már látni. Ugy-e elviszel papácska?

Korom ur mintha gondolkozott volna. hátha a régít vissza lehetne szerezni, a régi boldog időköt. Utóvégre most csak a gyermeket viszi el, le sem kel kocsijáról, mért ne tenné meg ezt a kis örömet gyermekének.

Elviszlek — szót.

Igy papuakám, jöjj hadd csókoljalak meg. Igérd meg most már azt is, hogy a mamát elhozop. Látod. egészen másképp lesz, ha a mama eljön. Ldsz virágos kertünk, a madárkák is vissza térnek. Azután majd te reggel ki mégy jókor a mezőre, mi elődbe megyünk a mamával meg a kis Dandival az erdő végeig. Te jó reggelt kívánsz a mamának s megcsókolod őt, ő is tégned, azután mi is kezet csókolunk neked. Milyen pompás lesz, ugy-e pompás! Korom ur olyan soká elhallgatta volna ezt a csacsgó kis angyalt, ha eszébe nem jut ígérete, hogy fogatni s menni kell — a mamáért!

Ruik László.

A hölgyközönség díszes névsorát a következőkben adjuk: Lokcsán szky Endréné, Kern Adolfné, Beliczky Viktorné, Kishontky Józsefné, Soós Ferenczné, özv. Soós Józsefné, id. K. Szabó Józsefné, ifj. K. Szabó Józsefné, Hollóssy Józsefné, Rábely Miklós, Györfv. Pálné, Löfkovics Lipótné, Varga Lajosné, Varga Istvánné, Akacs Ferenczné, Kalas Károlyné, Bródy Bertalenné, Rónay Gyuláné, Szabó Józsefné, (cipész), özv. Mindszenty Bertalanné, id. Gasko Jánosné, Eszényi Gyuláné, Smegner Károlyné, id. Káposztás Józsefné, ifj. Káposztás Józsefné, Vigh Józsefné, Majomy Józsefné, Konyha Béláné, Steiner Salamonné, Tóth Péterné, Mihályi Lajosné, Kolos Lajosné, Reisz Józsefné, özv. Zathureczky Samuné, Spuriusz Józsefné, özv. Kathona Miklós, Hermann Vilmosné, Koziner Vilmosné, Weinfeld Adolfné, özv. Tóth Józsefné, Ujj Lajosné, id. Simon Jánosné, ifj. Simon Jánosné, Cseh Varga Andrásné, Gelb Simonné, Vavro Jánosné, Balas Józsefné, Borsos Lászlóné, Mecsek Józsefné, Bibás Józsefné, Hágetter Lajosné, Baranyai Józsefné, Tóthy Józsefné, ifj. Bodzassy Józsefné, Kovács Gyuláné, Dideczky Jánosné, Takács Lászlóné, Nagy Károlyné, Bódi Istvánné, Gömöri Edéné, Gömöri Miksáné, Tóth Istvánné, Fülöp Józsefné, Mindszenty Kálmáné, özv. Hruska Jánosné, Eszényi Mihályné, Sarinay Ignáczné, Hubai Lajosné, Lichtner N.-né, Szanerek Istvánné, özv. Stádler Józsefné, özv. Kollmann Pálné, Markovics Józsefné, Petro Józsefné, Lecső Andrásné asszonyok: továbbá: Kern Jolán, IPapaszás Irén, Szöllösy Juliska, Hollóssy Mariska, Rábely Katicza, Soós Irén, Komjáthy Gizi, Smegner Boriska, Kalas Gizi, Zathureczky Irma, Soós Margit, Soós Erzsike, Weinfeld Irén, Káposztás Juliska, Majomy Juliska, Steiner Berta, Dideczky Giza, Rásky Erzsike, Tóthy Boriska, Bródy Matild, Baló Erzsike, Sarinay nővérek, Györfv. Margit, Varga Juliska, Hruska Rózsa, Belicza Emma, Szalontay Erzsike, Teleky Mariska, Petro Anna, Fülöp Giza, Gasko Rózsa, Hubai Terike, Tóth Ilonka, Ferenczy Erzsike, Kathona Anna, Lichtner nővérek, Sándor Terike Kohn Irma, Kohn Gizella, Rózsa Mariska és Ilonka, Kollmann Mariska, Markovics Eta, Hágetter Irma, Gelb Sarolta, Eszényi Erzsike, Stádler Margit, Baranyai Teréz, László Zsuzsika, Ujjfalussy Juliska kisasszonyok.

A nőgyesület választmányi ülése.

A Jótékony nőgyesület f. hó 7-én választmányi ülést tartott. A einöki tisztet Kern Adolfné viselte. Jelen voltak: Molnár Józsefné alelnök, Reisz Marikóvszky Emma, Beliczky Viktorné, Baksay Istvánné, Ethev Aranka r. tagok, továbbá Baksay István titkár, Terhes Pál pénztárnok, Szeless Ödön egyleti jegyző.

A gyűlés legfőbb tárgya a nőgyesületi jelmez-estélyi számadásainak összeállítás volt. Végeredményül

Bevétel gyanánt . . . 1050 frt 19 kr.

Kiadás gyanánt . . . 523 frt 77 kr.

526 frt 42 kr.

mutakozott, s így, mint tiszta jövedelem az egyesület céljaira lesz fordítva.

Ezen eredményben, mint felülfizetők a következők járultak:

Hámos László 6 frt, Máriaassy Gizella, Kubinyi Géza, Gundelfingen L.-né, br. Nyáry Sándor, Fáy Gyula 5 frt, dr. Szabó Samuné, Czibor Imréné, Draskóczy László, özv. Liszka Józsefné 2 frttal, Reisz József, Baksay József, Löfkovics Lipót, Molnár József, Török Bálint, N. N., Gasko János 1 frttal.

Az egyesület ezen felülfizetésekért köszönetet mond.

Kiváló elismeréssel párosult köszönet szavaztatott ezután Marikóvszky Géza hercegi számtartónak a 42 drb donga fiért, melyet fűtési célra ajándékozott. Engel Adolfnak, ki párját ritkító előzékenységgel átengedte boltja egész készletét díszítés célra s Löfkovics Lipótnak, ki a díszítésben szintén hozzájárult és Mikulik Eszti kisasszonynak, ki ingyért készítette a táncjelvényeket.

Valóságos lelkesedést keltett, a kedvezményező elnöknő érdemeiről való meleg megemlékezés.

A választmány köszönetet szavazott ugy neki, mint Kern Adolfnének a karzat jövedelmező elárusításáért s más érdemeiért, a szülkebb végrehajtó-bizottság tagjainak: az elnök és igazgatónőn kívül Molnár Józsefné alelnöknek, Reisz Marikóvszky Emma, Beliczky Viktornénak, s Szeless Ödön egyleti jegyzőnek.

Melegen emlékezett meg a választmány az árusítás körül fáradozó hölgyekről: mint Terhes

Pálné, Marton Jánosné, Máriaassy Barnáné, Almássy Arthurné, Sárkány Imréné, Szentmiklóssy Kálmáné Soós Irén urhölgyekről.

Végül köszönetet mond a buzgó pénztárnoknak, jegyzőnek, titkárnak s az egész bálerendező bizottságnak. Különösen Draskóczy Lászlónak, Török Gyula, Bornemisza Elemérnek.

A multság ügye le lévén tárgyalva, Szeless Ödön indítványozta, hogy az egyesület választmánya arra való tekintettel, hogy az egyesület szeretett elnökjét Bornemisza Lászlóné sulyos csapás, s ezzel mély gyász érte édes anyja elhalálása által, lépjen szinte a vigasztalók sorába s fejezze ki legbensőbb részvétét jegyzőkönyvileg is.

Az indítvány egyhangulag elfogadtatott s a részvét kifejezésére egy hölgyküldöttség kiküldetett, mely nyomban a gyűlés után megbizásit teljesítette is.

Együttal felhivatott jegyző egy részvét-irat szerkesztésére és átadására.

Más ügy nem lévén, Kern Adolfné a gyűlést berekeszti. A szokásos éljenek, bár a multság sikere okot adott volna, az elnöknő gyászára való tekintettel elmaradtak.

Ifjusági bál.

Végre elkövetkezett a 11-iki este, a gömörmegei ifjusági bál estéje.

Ott ülök a nagyterem ajtajánál egy kis asztalkán, nézek és írok, a közvetlen impressiók hatalma alatt, hogy báli referádám még az éj-jel napvilágot lásson.

Pedig mily nehéz írni. A fej kábül, a szem káprázik, s mindezek hatalma alatt a kéz reszket, így pedig nehéz írni. Csupa izgalom, csupa nyugtalanság, de nekem figyelni kell, írni kell.

Es mit is látok, Mohamed hetedik menyországát, hol a szép hölgy arczok szemei s ajkai versenyt mosolyganak a csillárok fény sugarával.

De talán nagyon is messze kezdettem.

Kezdjük tehát előlről.

A szintér pompás képet nyújt, a függönyök, szőnyegek, tükrök, zöld galyakból font koszorúk és folyondárok alig engednek valamit láttatni a falaktól. A bálanyai tribün különösen festői képet nyújt, olyan, mint egy virágos kert, körülövezve a legszebb keleti dísznövények köztös nagy csoportjával.

A nagy kályhák is eltűntek, azok helyét is virágcsoportok foglalták el.

De a virágcsoportok is messze hátra maradtak ama szép virágok megett, melyek kilencz órákor kezdettek gyülekezni, kilencz órákor élénkebb mozgás támadt a rendezőség körében, jelezve, hogy a bálanya jön.

Draskóczy László bálelnök a tisztikarral elébe sietett a bálanyának, kinek tisztét az akadályozott Farkas Abrahámné ő nagysága helyett Máriaassy Lászlóné ő nagysága vállalta el.

Vele jött Farkas Mathilda kisasszony. kit Máriaassy Gyula alelnök vezetett a terembe.

A bálanya gyönyörű szép kék selyem ruhát viselt, festői szépsége tul ragyogva azt, imponzus megjelenése volt. Farkas Mathilda fehérben, elragadóan szép volt.

Az elnök a kertészeti remekét, egy óriási nagy csokrot nyújtott át a bálanyának, hasonlóan szép csokrot a vele jött Farkas Mathildának.

A bálanya csokra kék ibolyákból, göngyvirágból, fehér violákból és tearózsákból volt mesterien fonva blanchettal és szallaggal. A Farkas Mathild kisasszonynak átadott csokor gyöngyvirág, fehér és rózsaszín jázminból fehér blanchettal és szallaggal volt művésziessen összeállítva.

Kiváló szépek voltak a női tánczrendek: czimerpajzsot mutattak, lovagi díszletekkel, a a czimerpajzsban a G. I. B. monogrammal.

A rendezőség, melynek jelvénye egy mellü volt G. I. B. gömörmegei ifjusági bál monogrammal sárga-kék színekben, sorfalat állott a tribünig.

A két gyönyörű csokrot Török Gyula alelnök vitte a menet élén.

A zenekar Rákóczy indulót játszott.

Kis vártatva a már türelmetlen ifjuság megkezdette nagy lelkesedéssel a tánczot fél 10-kor az első csárdással, s mire e sorok nap, pardon gyertya világot látnak, a multság még élénken folyik s fog bizonyára reggelig folyni.

A hölgyek közt ott voltak a már említeteken kívül: Hámos Lászlóné, (ékszínek selyemben), báró Nyáry Sándorné, (vörösbő, fekete csipkével), Szentmiklóssy Istvánné, (fehérben), Ragályi Gyuláné, (rózsaszín brokátban), Lukács Gézáné, (rózsaszínben), Kubinyi Andorné, rózsaszínben), Hámos Zoltánné, (fehérben), Szakall Andrásné, (rózsaszínben), Szentiványi Gézáné,

(feketében), Kukinyi Gézáné, (feketében), öz. Biró Bertalané, (bordeauxban), Szelezky Dénesné, (feketében), Horváth Lászlóné, (feketében), Máriássy Gizella, (feketében sárga virággal átszőve), Bihary Lajosné, (feketében), Forster Imréné, (feketében), Molnár Józsefné. (rózsaszinben), Laszkáry Gyuláné, (Nógrádból, fekete bársonyban, fehér szegélylyel), Szerencsényi Sándorné (narancs sárgában), Fáy Istvánné, (káv barnában, vörös virággal), br. Nyáry Ilona, (rózsaszinben), Zhorszky Odontiné, (citrom sárgában), Török Évi, (citrom sárgában), Marton Anna, (rózsaszinben), Szentiványi Margit, (fehérben), Bihary Lujza, (rózsaszinben), Bihary Iza, (kéken), Kubinyi Szeréna, (fehérben), Fáy Margit, (kéken), Laszkáry Ilona, (tűzvörösben), Fáy Lenke, (fehérben), Forster Zsófia, (fehérben), Szelezky Jolán, (fehérben), Horváth Sárka, (fehérben).

Megjegyzem még, hogy a bál bruttó bevétele 400 frt a 138 frt felülfizetéssel együtt. És most uraim és hölgyeim, hagyják egy percre abba a táncot s itéljék meg, jól megfeleltem-e bálitodóitól tisztelnem.

HIREK.

Napi hireink nagy része az ifjusági bál az utolsó perczben jött hírdetések és nyilttér következtében kisorult. Jövöre pótoljuk.

— **Hymen.** Folyó hó 1-én esküdtött örök hűséget Székely István tiszaiari és ráhói föld-birtokos, jelenleg zombori főgymnáziumi tanár Hanvay Zoltán bájos leányának, Hanvay Mariskának. A vőfélyi tisztet Bornemiza Elemér közkedveltségű megyei tb. aljegyző viselte; — különben az esküvő a családot ért gyász miatt a lekövető legnagyobb csendben a szülői háznál tartatott meg.

— **Esküvő.** Öz. Löcherer Tamásné úrnő szeretetreméltó leányát Jankát, f. hó 11-én vezette oltárhoz Urbán Ferenc sátorallya-új helyi szolgabíró. Az esketést Mészáros Balint végezte afeleth. templomban. — Mint tanuk Dr. Löcherer Tamás és Urbán István járásbíró szerepeltek. Az új házások az esküvő után új otthonukba utaztak.

— **Tea-estély.** A rimaszombati izr. ifjuság f. hó 18-án zártkörű tea-estélyt rendez. — A mulatság, melynek sikerei Dr. Kármán Aladár Ernő buzdítottva a rendezőség élén — fényesen s igazán sikeresnek ígérkezik. — A meghívó tartalma a következő: A rimaszombati izr. ifjuság által az izraelita nőegylete alapítókéjének gyarapítására f. évi február hó 18-án a „Három Rózsa” vendéglő nagytermében rendezendő tombolával összekötött zártkörű tea-estélyre. Beléptidij személyenként 1 frt. — Családjegy 3 frt. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések közzöbettel fogadtatnak és kirlapilag nyugtáztatnak. Tombelajegyek kaphatók: Engel Adolf, Lövkovics Lipót, Bródy Bertalan, Heksch Jakab, Reisz József és Heksch Bertalan urak kereskedésében. Tombolatárgyak közzöbettel fogadtatnak és Löt-kovics Lipót ur kereskedésében küldendők.

— **Nagy-Röczen batyu-bál** lesz holnap — héttől, — s bizonyára oly fasztelen, oly kedves mulatság lesz az, hogy igazán csak sajnálni tudjuk, hogy a szives meghívásnak, melylyel a szerkesztőség tagjait megtisztelték, eleget nem tehetünk.

— **Hiteliszövetkezeti gyűlés.** A vármegyei és községi hiteliszövetkezetek megalakulása tárgyában febr. 9-én biz. gyűlés tartott, mely Bornemiza László alispán elnökle alatt kimondja, hogy a szövetkezetek megalakítását szükségesnek tartja és ez irányban az első lépések megtételét határozta el. Főjegyző bemutatja alapszabálytervezetét, melyet a bizottság helyesléssel fogad, egyszersmind elhatározta, hogy a budapesti alapszabályokból is hozat 20 példányt, azokat a biz. tagok közzöt kiosztatja tanulmányozás végett, 2-3 heti idő multán az elnök ismét összehívja a tagokat, mely tanácskozmányra szakértő gyanánt Grasselly Miklos kurinézí gazd. tanár is meghívatik.

— **Sulyos csapás** érte Naray J. A. helybeli könyvnyomdász. Alig pár hét előtt temette el édes atyját s rövid egy hét alatt már második gyermeke esett a dyphtheritisz áldozatául. Előbb a 8 éves Margitka, most pedig 1 éves Ilonka költözött az angyalok körébe. Temetése tegnap délután volt nagy részvét mellett.

— **Meghívás.** A „Gömörmegyei általános tanító-egylet” központi választmánya, folyó évi febr. hó 15-én d. e. 9 órakor, Rimaszombatan, a községi elemi fiiskola tanácstermében gyűlést tart, melyre a központi választmány t. tagjait tisztelettel meghívjuk. Tárgyak: 1. Jelentések. 2. A „Magyarországi tanítók országos bizottsá-nak átirata: „A tanítói fizetések rendezése tárgyában. 3. „Fegyelem a népiskolában” cz. értekezés, és annak bírálata. 4. „Az erkölcsi nevelés alapja, a rend és tisztaság” cz.

értekezés. 5. Folyó ügyek. 6. Indítványok. Rimaszombat, 1893. febr. 8. Törköly József egyel. elnök. Czikora István, egyel. főjegyző.

— **Baleset.** Farkas Zoltánt f. hó 6-án sulyos baleset érte. Lovaglását a szabadkai méntelepen épen befejezte, s úgy látszik, hogy leszálalni készült, miközben lova hirtelen megvadulva félreugrott, s lovasa oly szerencsétlenül bukott, hogy lábát beleütötte egy talyiga rudba boka táján eltörte. Sérülése sulyos, de nem veszélyes. A részvét iránta általános. Kívánjuk a minél előbbi felgyógyulást.

— **Sajnálatos eseménynek** voltak szemtanui azok, kik e hó 6-án a Lovcsányi Soma-féle balogi gözmalomban dolgoztak. Gaál János gép-fűtőt fosztotta meg ballábától a gözfürés. A szerencsétlent — kit neje s öt árvája sirat — beszállították a megyei kózkórházba.

— **Perjésén** ez év elején egy 24 tagból álló dalkör alakult, melynek vezetője a nemrégén megválasztott fiatal tanítója Remenyik Lajos. Risikaság közzé tartozik azon eredmény, melyet napról napra tapasztal az iskolába összejövő nagyszámú küzönség. A tagok határt nem ismerő lelkesedéssel tanulnak. Sok ily derék tanítót Gömörmegyének.

— **A gomb áldozata.** Balogon, e hó 9-én Vitályos Gyula jómodu gazda 8 éves fia, játszás közben egy gombot nyelt el, mely torkán akadt. Orvosi segély rögtön igénybe vételt, de eredménytelenül; mert a gyermek fél-napi szenvedés után meghalt.

Nyilt-tér.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a Szerk.

Sekintetes Szerkesztő Ur!

A „Gömör-Kishont” f. évi február hó 9-én megjelent 6-ik számában, egy bizonyos R. Pósa Lajos „A temetők közzös ünnepe” kérdésében írott cikkében világosan ezeket írja személyemre vonatkozólag: „hogy ön pénzért mutogatja magát, állítom is szentül”, mert, — mint alább kiegészítő állítását — „teljesen megbízható forrásból tudom, hogy egy bizonyos lap (nem a „G. K.”) csak azon feltétel alatt adott helyet magasztos cikkének, ha a lenyomatás költségét egészenben cikkíró fedezzi. És úgy lón.”

Mint méltóztatik visszaemlékezni én a mult év nov. 29-én kelt s tekintetes szerkesztő urhoz intézett levelemben, melyben „s-ó”-hoz írott válaszom közlését kértem, utóirat gyanánt azt jegyeztem meg, hogy ha nevezett cikkem terjedemessége miatt egy számban nem volna közzöhető, a nyomatási költséget illető részben utólagos felhívásra is hajlandó vagyok tedezni. Erre közleményem b. lapja két (32. és 33.) számában megjelent, a nélkül azonban, hogy tekintetes szerkesztő ur, akár a megjelenés előtt, akár azután mind mai napig megkeresett volna a nyomtatási költség egy részének is fedezése végett. Azt pedig nem tudom, nem is szabad feltételezni, hogy az az összeg nyomtatási költségbe számított, melylyel még közleményem beküldése előtt b. lapja félelvéi folyamára előfizettem.

Ugy vagyok meggyöződve, hogy ha valaki cikkének lenyomati költségét meg is fizetné, mint ez itt évekkal ezelőtt megyénk egyik legelőkelőbb egyéniségével is megtörtént, eljárása egyáltalában nem nevezhető erkölcstétésnek, annyival inkább nem az én ide vagó kérdés, melyet tek szerkesztő urhoz intéztem volt. Azonban a „Gömör-Kishont” legközelebbi számában az a bizonyos R. Pósa Lajos, míg a valóságnak meg nem felelő s fennebb idézett s a Kishont hízélgő nyilatkozatával nem átálja személyemet a „pénzért való mutogatás” vakmerő vádjával egészen igaz ok nélkül beszenyvezni. A „Gömör-Kishont” t. szerkesztőségének bölcsessége, egészen érthetetlenül úgy hozta magával, hogy R. Pósa Lajosnak szánt válasszom előtt az utat kegyeskedett elzárni, jöllehet egy nyilatkozatomnak közlése még R. Pósa Lajos két cikkével szemben — nézetem szerint becsületes szerkesztői kötelessége lett volna. Mivel azonban nevezett szerkesztőség másképen határozott, most nekem is féltett becsületesem — s az igazság érdekében más utról kell gondoskodnom, hogy a valótlan állítást megczafoljam.

Ennek eszközölhetése végett, tisztelettel és alázatosan kérem tekintetes szerkesztő urat, amennyiben R. Pósa Lajos, az alatt a bizonyos lap alatt, mely állítása szerint csak azon feltétel alatt adott helyet cikkemnek, ha a lenyomatás költségét egészenben ön fedezem, a „Gömör“-t értené, mint legközelebb és legmegbízhatóbb forrás, méltóztatnék határozott feleletet adni arra: hogy R. Pósa Lajosnak ez

az állítása megfelele-e a valóságnak?*

Pelsüczön. 1893. feb. 10-én.
Maradok kiváló tiszteletem kifejezése mellett:
Dusza János,
ref. segéd-lelkész.

* Ezen állítás nem felel meg a valóságnak, mert nyomtatási díjat ön nem fizetett se előlegesen, se utólag ilyent nem kértem, ajánlata daczára cikkét minden feltétel nélkül közöltem s önrel se azelőtt, se azután, sem levelezésben, sem személyesen nem érintkeztem, sőt ismeretségben önrel nem voltam s nem vagyok. Pósa urral foglalkozni nem fogunk, mert arra a tőrre menni, a melyen ő mozog, midőn személyes jellegű támadásában egy lap belső ügyét is megkísérli belekeverni: tiltja a papi palást iránti táplált tiszteletünk. Szerk.

Meghívás.

A GÖMÖRMEGYEI nép- és iparbank

részvényesei 1893. február hó 24-én 9 órakor a „Három Rózsa” vendéglő nagytermében tartandó **rendes közgyűlésre** tisztelettel meghívtnak.

TÁRGYAK:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Mérleg jóváhagyása s ennek folytán az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Osztalék megállapítása.
4. Az igazgatóságban megüresedett helyek betöltése.
5. Felügyelő-bizottság és a napi biztosok választása.
6. Indítványok.

Rimaszombat, 1893. febr. 7.

Az igazgatóság.

109/93. sz.

Hirdetmény.

A nagy mélt. kereskedelemügyi m. kir. minisztérium az 1893. évi január hó 27-én kelt 87935/92. számú rendeletével a Fűrész-Poprádi mthatósági közzüt 1893. évi fentartásához szükséges fedanyag szállítását 4746 frt 50 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített fedanyag szállítás fogamatosisításának biztosítása céljából az 1893. évi február hó 28. napjának dél előtti 10 órájára a gömörvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felhívtnak, hogy a fentebbi fedanyag szállítás végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt írásos ajánlatokat és felosztási kimutatásokat a kitűzött nap dél előtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó fedanyag szállítására vonatkozó felosztási kimutatás és kőminták, részletes feltételek a szerződési, ajánlati és felosztási kimutatási minták a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők. Megjegyzetitek, hogy az ajánlatok mellékletét képező felosztási kimutatásokban az ajánlott egységárok a kimutatás 10. rovatában arabs számokkal és a 12. rovatban betűkkel világosan kiirandók.

Rimaszombat, 1893. február 7.

Kir. államépítészeti hivatal.

Kir. főmérnök helyett:

Volkó Mátyás, kir. mérnök.

Eladó takarmány.

Nagyobb mennyiségű igen jó

RÉTISZÉNA

eladó, a vevők értekezhetnek HANVAY JÓZSEFFEL CSIZBEN.

A bükkszerényi határban fekvő 245. cadastralis hold erdőnek cserezésre

Tüzi- és műfának
használatos ösezes
fa-állománya
eladó.

Bővebb felvilágosítást adhat felső-balogi lakos, községi bíró: **Szabó István.** 1-2

E l a d ó.

A Ferenczi-utca 3-ik száma alatt levő udvar örök áron

E L A D Ó,

esetleg bére kiadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonosnövelő. n. 2-3 **Stirban Erzsébet.**

Hirdetmény.

Néhai Máriaassy Kálmán örökösei tulajdonát képező rudnai erdőben 150 hold cserhántásra alkalmas első osztályu tölgyerdő kérgé

C S E R

eladó.

Értekezhetni H á m o s Lászlónéval Berzétén, Gömörmegyében. 3-3

Juh-legelő.

Az aggteleki határban 300-400 darab juhnak való igen jó legelő ez évi márczius 1-től bére adandó. A legelő fele-része kitiűnő

U G A R

másik része nagyon jó

ritka cserjés.

A legelő szélén jó karban lévő akol és juhász ház van.

Bővebb felvilágosítást ad Ragályi Kálmán Aggteleken. 2-3

BALI- és FARSANGI CZIKKEK

LÖFKOVICS LIPÓT

ÁRUHÁZÁBAN RIMASZOMBAT.

A nagyérdemű közönségnek ajánlom igen dúsan felszerelt raktáromat, a küszöbön levő **farsangi idényre.**

Báli belépőket brokátból, báli belépőket Plüschből, báli belépőket kassanból, báli schwed **kesztyűket** minden színben, báli selyem **kesztyűket** minden színben, báli glage **kesztyűket** minden hosszúságban, báli **fejdiszkeket** minden színben, báli **legyezőkben** óriási nagy raktár, legolcsóbbtól a legfinomabbig.

Hajlékek, díszes hajráfok.

báli **czipők** minden facon és minden lehető kivitelben, fehér atlasz, vagy fehér bőrben, aranypor czipők.

Férfi báli ingekben

igen nagy raktár, u. m. redős- vagy himzett-**ingek** legújabb **férfi galérok**, legújabb divatu **férfi manchetek**, legújabb báli **férfi csokrok**, nagy választék **férfi salon-czipőkben**, legdivatosabb illatok **illatszerekben**, legújabb **férfi báli kesztyűk**, legdivatosabb **férfi clackok.**

Kérem a nagyérdemű közönséget, hogy mielőtt e czikkekből bevásárlásait eszközölné, a raktáramon levő báliaárkról előbb meggyőződést szerezzen, hogy oly dúsan és izléseesen vagyok-e felszerelve, hogy a legkényesebb izlést is teljesen kielégíthetem.

Teljes tisztelettel

Lövkovics Lipót.

Férfi-szabó műterem.

REISZ JÓZSEF

RIMASZOMBATBAN.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a helybeli és vidéki n. é. közönséget, hogy a már legújabb divatnak megfelelő

FÉRFI-SZABÓ MŰTERMET

rendezek be folyó hó 15-én.

A tavaszi idényre nagy bevásárlást tettem a legújabb és legelegansabb hazai valódi angol és brüni gya pju-kelmékben, raktáramban igen nagy választékban mindig található.

Szabászom, a ki évek óta a fővárosban és más nagyobb külföldi városokban a legelső üzletekben működött, előnyös, kitiűnő és finom izlésű munkásnak acceptáltam, úgy, hogy bármelyik nagyvárosi férfi-szabóval versenyképes vagyok.

Felkérem a n. é. közönséget, hogy a közeledő tavaszra nálam ruháikat megrendeltetni sziveskedjenek, hogy már az előző próba-darabnál is olcsóságom és lelkiismeretes kiszolgálásom felől meggyőződni fognak, miért is kérem a nagyérdemű közönséget saját érdekükben becses figyelmükben. **Férfi szabóságomat** ajánlom és pártfogásukért esedezem.

1-3

Tisztelettel:

REISZ JÓZSEF.

A gazdasági gépek,

mint a jövedelem fokozói.

Azon öröndetes haladás, mely a gazdálkodás terén mutatkozik, jórészt a kényszerítő körülmények, a nehéz megélhetési viszonyok terén és a gazdálkodást megkönnyítő segédeszközökben keresendő. Míg az előbbi két tényező egy a nagybirtokost, mint a parasztagdát egyaránt serkenti, kényszeríti a lankadatan törekvő munkára addig az utolsó a gazdálkodást megkönnyítő segédeszközök, még sok, igen sok helyen nem részesülnek abban a figyelemben, melyet méltán megérdemelnének; nem nyerne olyan általános és czélszerű alkalmazást, mint azt sok gazdaság jövedelmének fokozása kívánatossá teszi.

A gazdálkodás eszközök és gépek nélkül nem képzelhető, s erről tanubizonyítást tehetnek az ókori földművelő eszközök, mikor a legprimitívebb gazdálkodásnak megfelelő kő- vagy fa eszközök, voltak alkalmazásban s különös! még ma is láthatni az ókori eszközökkel teljesen azonos gazdasági eszközöket, melyek több éven át megmaradtak a nép kezén anélkül, hogy jelentékeny változást szenvedtek volna. Hogy többet ne mondjak, Bulgáriában még vannak helyek, hol a paraszt maga húzza az egyszerű — ékeken csufolt — fakapót.

De még nálunk is vannak olyan ősi apáinkról maradt gazdasági eszközök, melyek talán annak idején megfeleltek, de manapság csak legfeljebb mint kegyeleti tárgyak szerepelhetnek. Hogy a jó gazdasági eszköz milyen áldás a gazdára, annak legegyszerűbb bizonyítéka a cséplőgép, vetőgép, s utjabban az aratógép rohamos elterjedése. Míg a hatvanas években a cséplőgép ritkaság számba ment Magyarországon, s ime alig 25 év múlva már 14000 gőzcséplőgép dolgozott az országban. A vetőgép is, dacára hogy eleinte a köznép előtt megfoghatatlan, sőt ellenszenves volt, ma már minden jóravalló parasztagda udvarán megtalálható s éppen ezen az uton halad az aratógép is, mely ma már oly tökéletességre van emelve, hogy annak alkalmazása dacára a sok ócsárlásnak dacára a némely bölcsnek feltűnni akaró „maradiga z d a“ jóakaratu tanácsainak, évenként mintegy 150—200 darabbal szaporodik.

E néhány eset elég tanubizonyítást arra, hogy a jónak bizonyult gépeket általánosan felkarolják, s hogy ez nemcsak a három gépre nézve áll, elvezetem a tisztelt olvasót korán tavasszal egy dunántúli rendezett, jövedelmező és kellőleg felszerelt gazdaságba s végig nézzük minő gépek vannak ott, mily czélra használják, s mennyit takarítanak meg e gépekkel.

Kinn a szérus kertben áll az eszközszin, mert az előrelátó gazda jól tudja, hogy minden gépnek legnagyobb ellensége az esővíz, szél és nap. Az eszközszin egyik részletében áll a ponyvával betakart esélgőgép, kitisztítva, kellőleg elkészítve, a vasrészek fagygyal vagy vaselinnel bekenve, a fa részek kitarozva úgy hogy bármely pillanatban munkába állhat, mert a mult évi eséplés után azonnal szét lett szedve, kitisztítva, bekenve, összerakva s úgy eltéve télen át, hogy a munka alatt belejutott piszok és rozsdá télen át ne marja. A cséplőgép mellett áll a gőz tengerimorzsoló, mely csak nemrég végezte munkáját, mert a kézzel való morzsolás már csak a konyhába való multság. A szin másik részében vannak a vetőgépek s pedig mindnyájan ponyvával, gyékényvel befödve, hogy a mindenhova odatolakodó baromfi és veréb festőművészek ellen védve legyenek. Mellettek a hengerek s pedig nem a régi módu félykaszott fa törzs, hanem van ott rögtörő és háromtagu simító henger vasból, meg könnyű 3 tagu fahenger. Az ekék kinn vannak szántani, hogy ami őszszel szántatlan maradt, vagy hol a sok hó nagyon is megtörte a földet, még jókor a vetés előtt készen álljon. De nem ám a régi faekék, hanem az új egyetemes ekék, melyeknek sehonnan sem szabad hiányozni, hol igazi gazdálkodást üznek. Mert tavasszal sekéjzen szántanak, mert a mély szántást még őszszel elvégezték s azért, most kettős chetut van felszerelve a gerendely. Őszszel előszántóval ellátott mélyítő szerkezet volt rajtuk, ge azok most el vannak téve az eszköz-kamrában. A korán vetett tavaszok alá a gruberek, extirpátorok hasogatják, lazítják meg a talajt, míg a vas boronák más helyeken dolgoznak. A réten három Lacke-féle lánzb- borona dolgozik, mert a rétnak a lehető legjobb megmunkálását csak a rétnak tudja elvégezni. Ha mohát irtunk a rétről akkor a hosszabb fogazatra fordítjuk a boronát, ha pedig moha nincs és csak hasogatni mintegy kapálni akarjuk a rétet akkor a rövidebb fogu felére fordítjuk. Minden borona számba ott fekszik a tábla szélén a csuszató számtalp, melyre a boronát felrakva, úgy huzatjuk be a majorba vagy ki a szántóföldre, nehogy a

borona fogai a kemény utakon hiába kopjanak s esetleg az utat is rontsák.

Bont a majorban hallatszik a gőzgép füttyülése, most végezte el a szecska és repavágást. Az élelmes gazda ugyanis nem hagyja heverni a drága gőzgépet egész éven át, mert a beszerzési ár kamatait csak úgy kaphatja meg, ha cséplésen kívül máskor is használja gépet. Fütő anyag van elég a lemorzolt tengeri csutkáknak s a repavágást, őrlést, szecskevágást nem kell a járgányokba kinezott állatokkal végezni, de meg a gépész rnak is akad dolga és drága fizetését jobban megérdemli, mintha a műhelyben kedélyes pipázás mellett elmélné az édes d o l c e f a r n i e n t e örmeiben.

A takarmányos kamrában állnak a repavágók s pedig nem a nagy hangon hirdett újdonságok, hanem a régi és legjobb dobos repavágó meg a dobos szecskevágó. E két gépek újabb alakjai nem váltak be, mert sok rajtuk a tatarozás s az összetett szerkezet csak akadály a munkánál. Zakatol a kis kétkövi malom is, őrlő a hizóknak szánt darát, míg kiint az udvaron harsog a gőzfűrés, melyet a gőzgép másik lendítő kerekre hajt. Míg jól esik a meleg szoba, de meg az asszonynak is mindig kell aprófa a konyhára. A gőzfűrész úgy is kell a cséplésnél, ne heverjen hát egész télen át, itt van a sok tűzifa, fél kell vágni s akkor nem kell mindennap a brest, vagy majorost zavarni, hogy hozzon fát a konyhára.

A magtárban zörögnek a rosták, szelelők, tisztítják a vetőmagot. Már van egy új kis rosta is, a Kühne-féle szelelő magtár rosta, mely a vetőmagot a lehető legegyszerűbben tudja kiválasztani, pedig a legolcsóbb rosta.

Ime tisztelt olvasó, ahova csak nézünk, mindenhol gép, mindenhol dolog, melyet csak gép végezhet jól. Mennyi munkás kéz kellene ide, hogy ezt a munkát csak félig is elvégezze és mennyi napszám, mennyi költség, bosszuság árán lehetne azt a munkát elvégezni, mit a gépek kevés költséggel, fáradhatlanul és jól elvégeznek. S lám, a gazda csak ezekkel a segédeszközökkel képes boldogulni, aki ezen a téren „maradiga z d a“, annak a gazdálkodási rendszerre, gazdálkodási képzettsége és jövedelme is „maradiga z d a“.

De most már végig vezettem a tisztelt olvasót a legszükségesebb gazdasági gépeknél és megköszönve szives figyelmét, ha a szerkesztő ur megengedi* talán majd azt is elmondom, hogy kell e gépekkel dolgozni s hogy kell azokat gondozni.

Tehát a vizontlátásra.

Ifj. Sporzon Pál,
műegyetemi s.-tanár

* Nagyon köszönjük, és szívesen látjuk mindenkor Szerk.

Megyei közállapotok az elmúlt félévben.

Tan ü g y.

Vármegyénk népoktatási mozgalmáról az 1892. év második felében tudósítónkat a következőkben mutatjuk be:

Kiette község a tankötelesek állandóan csekély, alig 10—15-re menő száma. Otília a lakosság egy részének hivandórlása s a dolinai üvegyvár megszűnté következtében beszüntették iskoláikat, illetve Babalaskához, utóbbi Drab-szkhöz csatlakozott iskolai tekintetben.

A helyben iskolával nem bíró csatlakozott községek száma ennek következtében 29-ről 31-re emelkedett. Valamennyi azonban alig 3—4 kilométernyi távolságra esik az iskolával bíró községtől, úgy hogy az iskolátogatás lehetősége mindenütt meg van adva. Kivétel csak néhány a községtől távolabb eső pusztá (Lapsa, Bakti, Kurincz, Gyrnkovka) képez, hol 20-at meg nem haladó tankötelesek iskoláztatása eddigelé megadható nem volt.

Ezen félévben szerveztetett a dobsinai állami polgári fi-iskola, melynek szükséges voltát mutatja az a körülmény, hogy az I-ös osztályba 54, a 2-ba 18, összesen 72 tanuló iratkozott be. Tornalján községi leányiskola nyílt meg október 15-én. A szervezés stádiumában vannak a királyi ref. és a szentkirályi községi iskolák, míg Jolsván erős mozgalom indult meg egy állami polg. leányiskola engedélyezésének kieszközlése tárgyában.

A nagyörcezi államilag segélyezett polg. iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskola a III-ik osztály megnyitásával teljessé lett. A tanárok száma egy jogi tanerővel gyarapodott, a felszerelést pedig a Pima-murány-salgó-tarjáni vasut-részvény-társaság 1000 frt értéket képviselő vaskészítmény minta-ajánlattal gyarapította.

Három czeiszerü tanterem, ugyanannyi ta-

nitói és jövedelmező bérlakásból álló épület terjedelmes udvarral és kerttel szerzett 9000 forintot, a putnoki izr. hitközség új megfelelő tantermek épültek még az osgyáni ev. és pálfalusi ref. iskoláknál.

A tankötelesek létszámának végleges megállapításánál az 1890. évi népszámlálás adatai szolgáltak alulap s a 174810-et tevő lélekszám 18⁹/₁₀%-a vagyis 32.065 tanköteles lett elfogadva a községek által összeirt 28.259 ezzel szemben, mivel 4295 vagyis a tanköteleseknek 13.4% -a az iskolába nem jár, a tankötelesség végrehajtására a közigazgatási bizottság kiváló gondot fordított s az 1892/3. tanév elején szigorú intézkedést tett e tekintetben. Hiszünk, hogy az iskolába járók száma évről-évre fokozatosan ismét emelkedni fog. Teljes eredményt azonban csak akkor várhatnánk, ha néptünk közgazdaságilag fellendül annyira, hogy tanköteles gyermekének soha hiánya, vagy a tandíj, utjabban nyugdíjilleték fizetési kötelezettség nem lesz leküzdhetlen akadály a tankötelettség teljes végrehajtásának.

A nyár folyamán 23 új gyermekmenhely keletkezett, úgy, hogy ezek a 11 óvoda mellett 25-ről 43-ra emelkedtek. Azóta a törvény végrehajtása tárgyában legközelebb kiadott részletes utasításnak értelmében intézkedés történt, hogy a 148 községben hol tavaly nyáron gyermekmenhely nem volt szervezhető, ily intézet kiállításához szükséges előkészület és intézkedés márczius végeig megtéessék. Oly községünk, hol a törvény értelmében rendes kisedővoda lenne állítandó, már nincs s állandó gyermekmenhely szervezésére is már csak Klenócz, Tiszolcz, és Kokova nagyközségek kötelezhetők, melyek elsejében a nyári gyermek-menhelyek tavaly történt szervezésével az első lépés már megtörtént.

E tekintetben hasznos működést fejtett ki a gömörmezei magyar közművelődési egyesület, mely nemcsak maga tart fel két óvodát és két állandó, 4 nyári gyermek-menhelyet, hanem ilyenek létesítésében a hozzá forduló községeket is erkölcsileg és anyagilag támogatja.

Mint szomorú s községek nem csekély népességéből származó szegénységéből magyarázható jelenséget kell említenünk, hogy tanító hiány miatt ezen félévben 17 elemi iskola szünetelt. Ugyanezen okra vezetendő vissza a 77 nem képesített tanítóhelyettesek száma, mely csakis a felekezeti iskoláknak tervbe vett állami segélyezése által szüntethető meg.

A megyei tanítók zöme ez évben is dicséretes törekvést tanusított. Így az elmúlt nyár folyamán a megyei általános és három felekezeti tanító-egyesület a közgyűlésen kívül egyes tanügyi kérdések megvitatásával közgyűléseit is megtartotta.

Ezen közművelődési és előhaladási vágyának tudható be azon kitüntető jutalmazás, melyben Jurin Samu jolsvai ev. tanító a gyümölcs-tenyésztés eszméjének terjesztése körül, kifejtett buzgalmaért a magyar földhitelintézet részéről 100 frtnyi jutalmazásban részesült. A magyar nyelv sikeres tanítása, az erre képtelen előregedett tanítók visszavonulásával nagyobb és nagyobb körben terjed s iskoláink fokozatos magyaryarodását vonja maga után az e czélok előmozdítására rendelkezés alatt álló jutalmak már kevésnek bizonyultak. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium e téren kifejtett sikeres működésükért ifj. Járosy Endre és Hannák Manó tiszolczai állami iskolai tanítókat 25—25 forinttal jutalmazta.

Ugyanezen czélra a megyei nemzeti alaptól 300 frt s a Fáy-féle alapítvány 135 frtos díja fordított.

Közegészségügy.

A lefolyt félévben az egészségi viszonyok az egész megye területén általában igen kedvezőtlenek voltak. Vörheny, difteritisz, hagymáz, kanyaró s egyéb járványbetegségek szedték rendre áldozataikat, sőt Dobsinán és Polonkán meg koleragyanus tünetek is mutatkoztak — ott 3, itt pedig 2 beteget ragadva el. Vörhenyben 941 beteg volt a megye területén (magában Polonkán 280 volt a betegek száma) s ezek közül aránylag sokan, 184-en haltak el. A roncsoló toroklob 22 községben pusztította — bár csak szórványosan — a haza jövő reményét, a gyermekeket.

A vármegyeyi közkórházban 14621 ápolási nap alatt 527 beteget ápoltak (271 férfi, 21 nő, 35 gyermek) s ezek közül gyógyult 168 férfi, 126 nő, 21 gyermek; — javult 25 férfi, 26 nő, 1 gyermek; — elbocsátott 13 férfi, 10 nő, 3 gyermek; — meghalt 10 férfi, 15 nő, 3 gyermek; — gyógykezelés alatt maradt 55 férfi, 44 nő és 7 gyermek. Haldokolva 3 beteg véteztet ápolás alá.

Közgazdaság.

A lefolyt félév volt hivatalosan beszámolni, kiválólag földmiveléssel foglalkozó közönségünk ez évi vagyoni viszonyaival is, s fájdalommal kell bevallanunk, hogy e beszámolás közgazdaságunkat az elmúlt 1892. évre nem igen rózsás színben tünteti fel.

A megye legnagyobb részében az őszi-eknél — különösen a búzáknál — az eredmény határozottan alól maradt a középtermésen; a zab és árpa pedig az őszi felül. Pótolta azonban a mennyiséget a minőség, mely általában kitűnőnek volt mondható. Katasztrális holdanként adott átlag az őszi buza 9, a rozs 6, az árpa 10 s a zab 11 hektolitert. Az őszi szalma alig $\frac{1}{3}$ termést hozott, azonban a tavaszi szalma jó középtermésű volt. A mesterséges takarmányok rosszul sikerültek; különösen a lóhere és lucerna másod kaszálása alig adott valamit. Sarju csak a nagyon lapályos réteken volt, a legelőket pedig a júliusi szárazság teljesen kiégette. A gyökények sem fejlődtek. A burgonya kevés lett, a répa is visszamaradt s csak az augusztusi esők után kezdett ujulni. Kukorica és zab kevés termelt. Gyümölcs a szilva és almában nagy termést adott. Bő termése volt a makknak is, de a gubacsnak már alig volt hozama.

Árvaügy.

Az árvaszék kezelése alatt levő pénzek kamatai, vagy másként a félév alatt befolyt pénzek részben értékpapírok vásárlására fordítottak, részben lehetőleg helyeztetek a rimaszombati kir. adóhivatalnál.

Árvák vagyonát 7 esetben érte tüzeset 3128 frt értékben, melynek kiegyenlítése a biztosító társaság részéről már megtörtént.

Gyámság alatt levő kiskoru volt a félév alatt az egész megye területén 12891. Ezek közül nagykorúsítottatott 479, meghalt 16, s így a jelen évre maradt 12406 kiskoru árva gyámság alatt.

Gondnokság alatt volt 260, kik közül 1 az év végéig felszabadult.

A gyámpénztárnál maradt az 1882. év első feléről: készpénz 1530 frt 92 kr., magánkötvény 65922 frt 12 $\frac{1}{2}$ kr., értékpapír 274536 frt 45 kr., drágaság 5418 frt 49 kr., összesen 347407 frt 99 kr., szaporodott az év II-ik felében készpénz 49881 frt 04 kr., magánkötvény 17849 frt 90 kr., értékpapír 41406 frt 34 kr., összesen 109137 frt 18 kr.; fogyott készpénz 47304 frt 51 kr., magánkötvény 2047 frt 03 kr., értékpapír 51945 frt 93 $\frac{1}{2}$ kr., drágaság 5092 frt 08 kr., összesen 106389 frt értékkel, s így az 1893. évre maradt kezelés alatt 4107 frt 45 kr., készpénz, 81724 frt 89 $\frac{1}{2}$ kr., értékpapíros 326 frt 41 kr., drágaságban összesen 350155 frt 71 kr. érték.

Magánfeleknél elhelyezett tőkék után befolyt december végéig 106 frt 66 kr. kamat s hátralékban maradt 225 frt 06 kr.

A rimaszombati városi árvaszék felügyelete alatt volt 442 kiskoru és 6 gondnokolt. Az elmúlt évről ezen árvaszék az 1893-ikra áthoz számadásába készpénzben 41188 frt 59 $\frac{1}{2}$ krt, magánkötvényben 2354 frt 63 krt, értékpapírban 9583 frt 32 kr., drágaságban 442 frt 13 krt, s így összesen 53568 frt 67 $\frac{1}{2}$ krt. Magánfeleknél kihelyezett tüke után befolyt 38 frt 70 kr., kamat.

A nagyrócei városi árvaszék felügyelt 74 kiskoru árvára s 3 gondnokoltra s kezelik ezeknek összesen a jelen évre áthozott 16134 frt 23 kr. értékű vagyonát.

Adóügy.

A lefolyt félév folyamán befizetett adóösszeg az előző évi hason időszakhoz viszonyítva kedvezőtlenebb 2107 frttal, s a hátralék ugyanazon időszakhoz viszonyítva 29101 frttal szaporodott — bár egészében fogyott a hátralék 109721 frttal. A 284 adózó községben levő 776 közvetlen fizetőnek adója kitett 256193 frt 47 krt, a 73258 nem közvetlen fizetők pedig 415761 frt 48 krt. A részleteket a következő statisztika mutatja. Befolyt: földadóban 166095 frt 88 $\frac{1}{2}$ kr., házbéradóban 9743 frt 04 $\frac{1}{2}$ kr., házostályadóban 17275 frt 43 kr., I. és II. oszt. ker. adóban 62400 frt 15 kr., III. és IV. oszt. ker. adóban 34431 frt 77 kr., nyilvános számadásra kötelezett egyletek adójában 8035 frt 63 kr., bányaadóban 23636 frt 47 kr., tőkekamatadóban 9199 frt 82 kr., vadászati fegyveradóban 785 frt, általános jövedelmi pótdadóban 67835 frt 27 kr., hadmentességi adóban 16973 frt 50 kr., összesen a 21783 frt 88 $\frac{1}{2}$ krt tevő pótelőírásokkal és 252342 frt 56 kr., mult évi hátralék előírással 679538 frt 41 $\frac{1}{2}$ kr., melyből azonban az elemi csapások folytán 7 frt 54 kr., felebbezés folytán 5631 frt 15 $\frac{1}{2}$ kr., behajthatatlanság folytán 1944 frt 82 kr., össze-

sen 7583 frt 51 $\frac{1}{2}$ kr. töröltetvén a megalapított és lerovandó tartozás volt 671954 forint 90 krajczár.

Állami közuti ügyek.

Megegyék területén két állami vonal húzódik át: a budapest-vácz-kassai és a rozsnyó-lőcse-szandeczi összesen 114544 kilométer hosszúságban. Mindkét közut állapota teljesen kielégítő volt s nevezetesebb forgalmi akadály csak a rozsnyó-lőcse-szandeczi ut szulovai részének északi oldalon vezető szakaszán merült fel a deczemberi nagy hófúvások következtében, mivel az akadály eltávolítása csak rendkívüli költség által lett volna eszközölhető, s mivel e szakaszon a forgalom a téli időben amaggy is csekély, a közlekedés a felhagyott régi utra tereltetett át ideiglenesen. Ezen ut legmeredekebb részének áthelyezése czéloztatván, a vonatkozó részletes műszaki tervezet már elkészült és felsőbb helyre fel is terjesztetett. A tervezet elkészítése nagy munkával volt összekötve, annyira, hogy egy műszaki közegnek teljes félévi munkáját vette igénybe.

A budapest-vácz-kassai állami közut félévi fentartási költsége 14755 frtot tett ki, a rozsnyó-lőcse-szandeczi uté pedig 5393 frtot.

Vármegyei közuti ügyek.

Az állámépítészeti hivatali kezése alatt álló vármegyei törvényhatósági utak hossza (0595 kilométer tesz ki, ebből a 434 kilométer hosszu tiszolcz-poprádi ut 8043 frtnyi állami sergelyből tartatott fel. Az összes megyei közutak állapota kedvező volt; hófúvásokból eredett akadály csak a tiszolcz-poprádi vonalon fordult elő s ennek elhárítása 163 frtba került.

Posta- és távírdaügy.

A megye területén 57 postahivatal működik, s ezek közül 11 távírdával van összekötve. Uj posta a lefolyt félévben nem nyitattott, csakis az ideiglenesen beszüntetett, zabari adatott át ismét a forgalomnak. A távírda-hálózat fejlesztésére a Fülek-Rozsnyó-Veszverés közti új vonalak lettek létesítve. Az ideiglenesen beszüntetett gömör-puszta mezői postahivatal újból megújítása tárgyalás alatt van. Ugy a postai, mint különösen a távírdai forgalom jelentékenyen emelkedett — ezzel természetesen lépést tartott a kedvezőbb pénzügyi eredmény is. Folytonos emelkedésben van a postatakarék-pénztári forgalom is. Mindennek dacára azonban még jelentékeny azon postahivatalok száma, melyek a fentartási költséget nem fedezik s csak köz- és közigazgatási szempontokból tartatnak fen. Több — helyben postával nem bíró község nem tart postaküldönczöt, — ezen rendellenes viszony mielőbb rendezendő volna.

Börtönügy.

A rimaszombati kir. központi fogház állapotáról havonta elég terjedelmes tudósítást hoztunk, jelen cikkünknek épen azért nem lehet czélja a már elmondottak ismétlése.

A lefolyt félévben rabtartási költségre kiadatott 1905 frt 99 kr., mely összegből a rabmunkakeresmény 238 frt 24 krt, a lefolyt tértimények pedig 2256 frt 17 krt fedeztek. A tértimény azonban az egész év folyamára vonatkozik, s így e félévre a kimutatott összegnek csak fele számítható. A rablétszám a félévben következőleg változott.

Az előző félévről átvétetett 84 férfi, 17 nő, szaporodott a félév alatt 186 férfi, 39 nő, fogyott 204 férfi, 48 nő, fogházban maradt 66 férfi, 8 nő, ezek közül eitélt 60 férfi, 8 nő, vizsgálat alatt 3 férfi, felebbezés alatt 3 férfi van.

Nyilvános számadás.

a „Rimaszombati polgári olvasókönyv“ f. év február hó 5-ik napján tartott tánczvizalma bevételéről s kiadásairól:

Bevétel	434 frt 40 kr.
Kiadás	149 frt 40 kr.
Tiszta jövedelem	285 frt — kr.

Ehez járultak felülfizetésekkel a következők: Lokcsánszky Endréné 25 frt, Fáy Gyula 15 frt, Lőfkovics Lipót 8 frt 40 kr., Baksay József 5 frt 20 kr., Draskóczy László 4 frt 20 kr., Bornemisza Elemér 4 frt 30 kr., Török Gyula 4 frt 20 kr., Dr. Szabó Samu 3 frt 40 kr., Gömöri Miksa 2 frt 40 kr., „Gömör-Kishont szerkesztősége“ 2 frt, Bródy Bertalan 1 frt 80 kr., Rábely Miklós 1 frt 60 kr., Majomi József 1 frt 60 kr., Reisz József 1 frt 40 kr., Beliczky Viktorné, 1 frt 40 kr., Koziner Vilmos 1 frt 40 kr., Reich Zsigmond 1 frt 20 kr., Dr. Cziner Miksa 1 frt 20 kr., Beliczky Viktor 1 frt 20 kr., Percz Samu 1 frt 20 kr., Ledniczky Péter 1 frt 20 kr., Dr. Veres Samu 1 frt 20 kr., Engel Adolf 1 frt 20 kr., Lippe N. 1 frt 20 kr., Molnár József 1 frt 20 kr., Benyo Béla 1 frt 20 kr.,

Feledy László 1 frt 20 kr., „Gömör“ szerkesztősége 1 frt, K. L. 1 frt, Wikoukal Henrik 1 frt, Széplaky Pálné, Nagy Károly, Fülep József, Eszényi Gyula, Ujj Lajos, Hermann Vilmos, Balázs József, Hollósy József, Cseh Varga András, Steiner Lipót, Rásky István, Kern Adolf, Lichtner Bernát, Fráter József 60—60 krt.; Kubik Ferencz 80 kr., Heksch Bertalan, Hágetter Lajos 50—50 krt.; Bodor László, ifj. Róth Lajos, Varga István, Varga Lajos, N. N., Eszényi Mikályné, N. N., Mihályi Lajos, N. N., Kishonthy József, Szöllösi Juliska, id. Gasko Jánosné, N. N., Málk Vilmos 40—40 krt.; Majorosi Adolf, Lengyel Samu, Barna Imre, N. N., Kathona Géza, N. N. Vozáry Béla, Lukács Géza, Dr. Löcherer Tamás, Dr. Kármán Aladár Ernő, ifj. Lengyel Pál, Törköly József, Szabó Károly, Nemecsek Károly, Póth Pál, N. N., özv. Miskolczy Istvánné, Chlebovics József N. N., Rakottyai Lajos, Lichtner Ferencz, Dr. Max Ignác, Horák Hugó, Rosenauer József, Simko Nándor, N. N., Visnyai Emil, N. N., Manczel József, N. N., Závaczky Ede, N. N. Paczek Emil, Várhelyi Károly, N. N., Gyórfy Pál, N. N., Szabó József (mészáros), N. N., Grassely Árpád, N. N., Bódy József, N. N., Bodor István, N. N. Székely Gyula N. N., N. N., Kottas Rudolf, N. N., Remenyik Lajos N. N., Mindszenti Bertáné, N. N., Török János, N. N., Csapó Lajos, ifj. Tóth János, N. N., Bánnyák János, N. N., Gaál Lajos, N. N., Dienes József, N. N., id. Csapó János, N. N., ifj. Csapó János, N. N., Kovács István, N. N., Eperjessy József, N. N., Szabó Józsefné, N. N., N. N., N. N., N. N., 20—20 krt. Ezeket kívül belépti-újjul beküldött Kovács Rubint Antónia 3 frtot, Éva János 1 frt 50 kr., Kovács Zsigmond (czipész), Kerekes Lajos, Soós Gyula, Zsuffa Kálmán 1—1 frtot. Rimaszombat, 1893. febr. 7-én. Rónay Gyula pénztárnok.

Csarnok.

TÉLIDAL.

Télapó hideg művészte
Ablakom virággal vontta be.
A nyugvó nap libor sugára
Szivárvány színt lehel reája.

Kis szobámnak enyhe melege
Édes szendergést csal szememre.
Zeng, zsong, a levegő körüllem,
Mámorba ringatva a lelkem.

Fényes sugárként derült égen
Álmaim megjelennek szépen.
Ábrándimnak rózsás virága
Varázsütésre fel van tárva.

Gyermekké lettem s boldog újra,
Hími tudok az ábrándokba.
Feltétlen híven, úgy mint eddig,
Szívembe zárva valamennyit.

Nyílik az ajtó, álmom elszáll,
A komoly való előttem áll.
Szigoru nagyon, de nem félek,
Erős hittel szemébe nézek.

Sárkány Imréné.

Meghívás.

A GÖMÖRMEGYEI

nép- és iparbank

részvényesei 1893. február hó

24-én 9 óra kora „Három Rózsa“

vendéglő nagytermében tartandó

rendes közgyűlésre

ezennel meghívotnak.

Rimaszombat, 1893. febr. 7.

Az igazgatóság.